

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una peseta de rebueta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
ENTREMITA
CARRER DE FORTY, 2, 2 VES.
TELÈFON: 22.222
REDACCIÓ, 723 - IMPREMTA, 2.220

ANY X.-NUM. 3.060

BARCELONA, DIJOUS 31 DE JULIOL DE 1913

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

Vichy Català

BALNEARI DE PRIMER ORDRE — TEMPORADA DE PRIMER DE MAIG A 30 D'OCTUBRE —
MONTAT A L'ALÇADA DELS MILLORS DE L'ESTRANGER
Situat entre l'estació i el poble de Caldes de Malavella (Girona).
Telèfon de la xarxa de Girona combinada amb la xarxa de Barcelona.
Distància de Barcelona: En tren lleuger, 3 hores 30 minuts en tren correu, 3 hores.
Alguns minero-medicals, termals de 60 graus, alcalins, bicarbonato-sòdics, de forta mineralització, són les més aconsellades per tots les emenacions mèdiques per a la completa curació del Reum tisme i Artrisme en totes se formes, i de la Gota, així com també per a combatre les afeccions de l'Estómac i Budells, el trastorn del Fegitge i la Diabetes.
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol. — Barcelona

Honorant la memoria d'un gran català

En Vallès i Ribot

Avui fa dos anys que va morir sobtadament en Josep Maria Vallès i Ribot, el patriarcat il·lustre, el català de cor, l'apòstol ferm i incansable del federalisme. Els seus seguidors i correligionaris no l'han oblidat, no l'oblidaran pas. I avui cobriran la seva tomba amb flors de record.

En Vallès i Ribot mereix com pocs polítics se puguin merèixer la recordança i l'amor dels seus conciutadans. Fou un polític d'idees entregat en còs i en ànima a les seves doctrines, al seu patriarcat. L'ideal del federalisme era per a ell com una enamorada; vivia per a ell. Era sa més gran i lluminosa il·lusió.

Res hi havia per a en Vallès que valgués tant com les seves idees. Les posava per damunt de tot: per damunt de la tranquil·litat casolana, per damunt de les seves feines d'advocat, per damunt dels seus interessos personals. Tot ho deixava abandonat, tot ho hauria renunciat, per a seguir la seva noble idea. Fou aquell home un model de polític generós i abnegat.

Altres polítics saben recompensar molt bé els seus afanyos. Tot dedicant-se a la política activa, no perden el punt de vista de crear-se una posició personal, o de consolidar-la. Tenen tanta cura — i de vegades, desgraciadament, més i tot — del seu interès particular com de l'interès públic. Entre la seva acció política i la seva professió d'advocat, de financer, o d'home de negocis hi ha un lligam estret i fructífer. En Vallès no era d'aquests polítics, que són els qui abunden.

Era dels altres, dels qui escassegen, i sigui d'aquells per als quals la política és, no un multiplicador, sinó un divisor dels seus cabals. Ell pertanyia, en una paraula, al nombre dels polítics honrats. Honorat fou en la conducta moral. Honorat fou també en el culte a les idees.

Quina falta ens fan en aquesta hora de perill, la paraula i l'exemple del Vallès i Ribot! Ens fa falta l'exemple de la seva inquebrantable fe republicana i federalista i del seu pregó nacionalisme català.

Perquè en Vallès no era d'aquells homes que duen els sentiments i les conviccions engranades en els seus vestits, com una cosa externa, com una disfressa que's posa i es treu al gràt de les circumstàncies. Ell duia els sentiments catalans i les conviccions federalistes i republicanes clavades en la carn, ficades dins l'ànima. Sense gaire esforç podem imaginar moltes polítiques de l'hora present canviant d'idees i de partit i tan tant sol cal que ens ho imaginem, puix estem veient-ho amb els nostres propis ulls deserts i tristos. Però ens hauria estat possible imaginar a en Vallès i Ribot remenant de les velles idees, deixant d'ésser republicà, o deixant d'ésser federal, o deixant d'ésser partidari de la llibertat de Catalunya?

Bé estan aqueixes flors de record que els seguidors del Vallès aniran a estufar avui melancòlicament sobre la tomba de l'inoblidable patriarcat. Però ens hem d'esforçar tots en què els ideals que en vida en Vallès conreà i feu créixer, no's mustiguin ni es tornin pàl·lids. Si aqueixos ideals nostres estessin en minva, sentiríem vergonya a l'acostar-nos al lloc on les despulles del Vallès i Ribot fanen. Hem de procurar que cada any hi anem amb el pas ferm i amb el cap alt, com a il·lustradors que han complert

La conseqüència política

Una de les característiques de la vida política del Vallès i Ribot, és la conseqüència en els propis ideals. És aquesta una de les virtuts fonamentals de l'home polític, que no deu confondre's en l'infirmitat i rigidesa d'escola. La vida humana és perpetua educació; i l'home que per un mal entès amor propi no se'n guai l'avenç i transformació constant que s'opera en la societat, apareixeria als nostres ulls com una mena de supervivència del passat, que serviria per a donar-nos compte del camí recorregut, però no podria acompanyar-nos en el que resta per a recórrer.

Però, de lo dit no pot deduir-se que sigui lícit a un home polític variar de conducta en lo que's refereix als principis fonamentals de la seva acció política. En el nostre temps de democràcia, el polític té un valor positiu, en quant representa i encarna el sentit d'una part més o menys considerable de l'opinió pública. D'aquesta noix tota la seva força, convertint la tasca per ell realitzada en producte de la voluntat col·lectiva. I el mateix que unia l'una i l'altra és la mateixa confiança.

Mirem la posició en que's troba el polític incoherent, el que s'ha enllatit defensament determinades doctrines i preté després sostenir els principis o les institucions que abans ha combatut. Quina confiança podrà inspirar ni quina garantia d'acert acompanyarà les seves accions? El poble dirà amb raó: si aquest home confessa que tota l'actuació que ha seguit fins ara era equivocada, com pot assegurar-nos que un altre dia no confessi equivocada la que avui proclama? No dubtarà dels veritables mètodes que hagin influït en el canvi? I quan aquest canvi no va acompanyat de renúncia d'honors i poder, si no al contrari, no és natural que la sospita de l'existència de mòbils interessats adquireixi certa verosimilitut? Molt més quan el canvi no representa un pas avant; el poble perdona les evolucions progressives; no perdona mai les regressives.

La sospita no neix sols en les multituds, abans alagades, avui abandonades pel polític incoherent; si no que's forma també en el pensament dels que encarnen les institucions que preté servir, perquè la facilitat amb que ha deixat els antics ideals no és garantia de fermesa en els novament adquirits, i aquesta sospita farà que's mirin amb recel fins els actes més inofensius. I amb la protesta alçada dels que'l califiquen de traïdor i la sospita roelosa dels que han de sostenir-lo, quina tasca profitosa i fecunda podrà realitzar el polític, encara que neixi condicions genials?

Potser es dirà que si un polític honrada i sincerament creu equivocada la política que ha predicat, fóra una hipocrisia no confessar-ho. És veritat: el que així pensés deu proclamar-ho noble i llealment. Però no deu continuar actuant de director en la política, perquè l'equivocació soferta demostra que no té la clara percepció ni les qualitats indispensables en un home d'estat. Quina autoritat moral tindrà per a combatre lo que amb tant calor defensava abans? Lo millor que pot fer es retirar-se.

La vida moderna imposa a tots el compliment de les obligacions de ciutadania; més deuen reservar-se les funcions directores an els homes que moreixin la confiança popular i tinguin l'aptitud necessària per a desempenyar-les.

E. LAYRETT

això eren les grans lloades de la raça, però d'aquest obrers que senten el dalit del millorament i que continuen aquella ascensió humana iniciada per Jesucrist, no us havien parlat com d'una altra virtut de Catalunya.

Com s'entén virtut?—direu. I el treball parat? I l'anormalitat industrial? I els danys que tots patim, poden ésser virtuts? Certament qu'ha fet de estruge forlises i de la guerra virtuts cardinals no són els més autoritzats per a l'anàlisi dels mals de les vagues, emprò, perdudes o guanys d'aquestes, retorna la pau fabril i amb ella el guany i de la revolució obrera no'n resta més que'l record gloriós d'uns homes que a la seva manera incorporen a l'història del seu poble, un llaurer més.

Com ara, amics. O si no respon tu, viat-

jant que ara correu per les Castelles o per Andalusia, veritat que davant de la xifra ressonant de 150.000 vaguistes, percebràs l'orgull de la teva raça catalana i diràs, en la taula rodona de la fonda ont pares: «Oh, els nostres obrers no són com els altres. Podran equivocar-se però no tenen ànima d'esclaus. I explicaràs desseguida l'Ateneu que funden, i el chor ont canten, la taberna que no freqüenten i el periòdic que llegeixen i el ball ont festeigen.» Després, altra vegada en marxa contemplaràs les plantures desolades — aquest any més que mal—les muntanyes calves, els pobles tristos, i pensaràs: «Aquests treballadors d'aquí no's revoltent com els de la meua Catalunya.»

Si, si; gran la Solidaritat dels catalans davant de l'agravi; però gran també a-

questa solidaritat dels proletaris. Aquella era de tots per la Justícia; aquesta també és de tots els obrers per l'Equitat. I ja sabem que en Víctor Hugo, col·locava la Equitat per damunt de la Justícia. Pensem tots que hi han hagut tres grans aconteixements socials en l'història: Jesús de Nazareth, la Revolució Francesa i l'aparició primera d'un cartell demanant les vuit hores. Pensem en lo que en Zola—Victor Hugo, en Zola, visquen les nostres cites, amics!—escriu: «Si estimessim, tot se fonderia, tot brollaria triomfant sota'l cel.» Però ningú pensa en estimar: els uns van mudant les pedres del carrer; els altres les pedres de la guarda civil.

Avui no n'hi ha d'altre d'eco. Es el

mateix que se sent en tot Catalunya. La vaga, la vaga. Com en l'any 1890, com en 1894, com en 1902, com en 1909, com en 1911... com ben serà en les futures diades, mentre el regnat del Crist galileu o de l'Anticrist esclau, no imperia en la terra.

EL BARATO

Bata dril, senyora . . . 2'25 Ptes.
Bata dril extra, senyora . . . 3'50 "
Guardapol's senyora, viatge . . . 5 "
Guardapol's cavallier . . . 3'85 "
Guardapol's cavallier, extra . . . 5 "
PREU FIXO

El conflicte de l'Art Fabril

El paro és quasi total a Barcelona.—Prop de 100 fàbriques parades.—
15.000 obrers en vaga.—Possibles complicacions

Davant del conflicte

Ja ha esclatat la vaga de l'Art Fabril, sobrant-nos a tots els que la tenim descomptada, però que no l'esperàvem fins d'aquí a uns quants dies.

Davant del conflicte ja declarat, la nostra actitud és la mateixa que ja tenim anunciada. Hem de posar la nostra potència d'influència per a que un esperit de concòrdia animi als contendents i una mutual transigència faci acabar la batalla.

Estes termes d'aquesta transigència? No som nosaltres els que hem d'establir-los. Son els interessats els qui, no amb aquest insà esperit de considerar-se enemics, de suposar-se representants d'interessos eternament antitètics, que tant de mal ha fet a Catalunya, deuen trobar-los. I en darrer terme, deuen ésser les autoritats que l'imposin, fins contra la voluntat d'aquells que amb sa intransigència extrema allarguen el conflicte en perjudici de tots.

Es evident que en lo que demanen els obrers hi ha molt de just i d'equitat, que no deu negar-se, que és injust negar. Tot lo que pugui donar-se sense inferir una ferida mortal, un mal greu a la nostra indústria, deu donar-se, de cop o per etapes, garantint ben bé en aquest cas l'època i circumstàncies de la llur concessió.

Però, diuen els amos; es que estem amb els magatzems plens d'existències, és que l'indústria fabril travessa una crisi, és que aquesta vaga ens pot posar en condicions de lamentable inferioritat davant del mercat mundial. Aquestes raons interessen també als treballadors i deuen meditar-les en el seu veritable valor. La indústria que's posa en perill representa interessos quantiosos, interessos que són de uns centenars de famílies, però també de tot Catalunya, de tot el cos social de Catalunya.

Parlen uns amb raons d'humanitat; amb les raons d'uns s'insuficients, d'unes maternitats que's frustren i d'unes joventuts femenines que's mustiguen abans de hora: les raons supremes, en fi, del dret a una vida digna de sers civilitzats. Parlen altres amb raons d'interessos, però interessos que són la riquesa de Catalunya i per lo tant, en últim terme, raons tant de humanitat com les altres.

No oblidin això les parts contendents. Hi ha, en el marge de concessions que's discuteixen, un punt en que l'intel·ligència és possible: un punt en que les demandes proletàries d'uns tenen una satisfacció, sinó total, acceptable, sense lesionar greument els interessos dels industrials. Que's cerqui aquest punt; que s'accepti per tots, amb la menor quantitat possible d'agressivitat i d'odi.

Som en aquest país aficionats a lo mis-

teris, a les explicacions complicades, a cercar l'origen de les coses en intencions ben llunyes i incoherents. Tant simples com acostumen a ser les coses i les intencions dels homes i tant enrevessades com les volem veure!

Això ho diem per a comentar una versió que corre com a cosa bona entre una part de l'opinió. Segons aquesta versió, la vaga està inspirada o dirigida pels sindicalistes francesos! Aquests sindicalistes són enemics de Barcelona per l'absència de nostres productors en les festes ofertes pels parisiens a les Cambres de Comerç de Espanya.

Aquesta versió prova lo enterat que s'està d'aquestes coses. Fatal ignorància, tant per part dels uns com per part dels altres, que fa que's obrers no sapiguem escullir un moment més propici per a la victòria, com fa que's amos no sapiguem res de l'organització i finalitats dels obrers.

Cercar aquestes ramificacions en les agitats obreres, com suposar que tots els directores de vagues són uns vividors professionals, són el peccat d'ignorància dels nostres patrons fets a l'antiga, que són desgraciadament la majoria.

An això es respon pels obrers, considerant al burgesà com s'er d'excepció, sense entranyes ni sentiments d'humanitat, que no té altra missió que menjar dels pobres.

I aquesta manera de considerar-se i odiar-se i desconfiar-se, és lo que agrava i posa clarors de tragèdia a tants i tants conflictes socials.

Els obrers tenen, ademés, de pensar en un altre ordre de consideracions. Aquests moviments d'obres deuen ordenar-se i fer-se amb un gran coneixement de la oportunitat del moment, amb una prudència i una mesura extremes. Se posen en perill interessos tant genuïnament obrers com la seva mateixa organització, la possibilitat de viure en dies futurs, l'entusiasme i la disciplina de les seves masses.

Tot això, que per a ells deuria ésser lo més sagrat, s'ha tingut en compte aquesta vegada?

Segurament que sí. Però hi ha algú que no opina que'l moment escullit sigui el millor; hi han dues dimissions d'indivíduels del Comitè de vaga; hi ha una crisi de l'indústria certa i evident, que pot haver desaparegut a la tardor. Si el moviment fallés per això; si fallés perquè es portés per camins de violència que justifiquessin l'intervenció de la força pública, si fallés per manca d'organització, d'ambient, d'oportunitat, els organitzadors de aquesta vaga contraurien davant dels seus, davant de tots els interessos del proletariat, una responsabilitat enorme i cometrien un pecat del qual societàriament difícilment se'ls podria absoldre.

que deuen visitar, per la seva importància industrial, era la de Sant Martí. La següent, doncs, de bon matí, poguent observar el típic moviment matinal dels dies feiners. Els obrers, apressats, dirigit-se al treball, amb el mocador de l'esmorzar i l'ampolla del vi; les obreres, netes, mig ensonyades encara, amb les clàssiques maletes i castells, apressades i parlant de coses indiferents, algunes de la vaga que's preparava. No semblava pas que anava a començar-se una lluita empenyada entre'l capital i el treball. Però observant-ho bé, podien veure's els preparatius de la batalla.

En els llocs ont acostumen a reunir-se's obrers en dies de moviment, els «Quatre Cantons» (encreuament dels carrers de Pere IV, Sant Joan i Marian Aguiló), la Plaça del Clot, i altres llocs, poguerem veure als directores de l'Art Fabril i nom-

brots delegats que canviaven impressions i seguidament se dirigien a diversos indrets de la barriada.

A tot això, de vegades, uns obrers veien a aquests delegats, s'acostaven als mateixos i desseguida marxaven amb ordres de començar la vaga. No tardà en veure's l'efecte que produïen les ordres dels directores de l'Art Fabril. En algunes cases, amb tot i sentir-se els avisos dels epòstos i les campanes, els obrers notificaren que no entrarien a treballar.

En varis llocs de la barriada la guarda civil i la de seguretat havien establert retens i patrullaven pels carrers. També es veia molta polícia.

Comença l'agitació

Després de passades les primeres hores, començà el retornar de les obreres i obrers a les seves cases. Els que plegaven convidaven a les altres fàbriques a que secundessin el paro, logrant-ho sense dificultat i engrossant-se per lo tant els grups.

Després d'esmorzar s'estengué la vaga en grans proporcions. Un incident acabà de fer que'l moviment cobrés major importància. Dos delegats que anaven comunicant les ordres de la Federació als comitès de les fàbriques foren detinguts. Veure això els treballadors i reunir-se en grups que s'escamparen arreu, fou tot ho.

A les fàbriques que encara treballaven se'ls convidava a parar amb aquestes paraules: —Agafeu els homes i encara esteu treballant? A plegar, a plegar!

I les fàbriques anaven parant. A les dotze del migdia no més quedaven les següents fàbriques que estaven treballant: «Llana Nova», «Llana Vella» i «Can Borger».

A Sant Andreu

Pot més o menys que a Sant Martí, succeí a la barriada de Sant Andreu. No es aquesta barriada tant important com la primera, però les fàbriques que hi ha són importants.

Al migdia treballaven a Sant Andreu i la Sagrera, les fàbriques Sert, Alsina i Clarassó.

A Sans i Hospitalet

L'espectacle de Sans a mitja matí era ben característic. Els efectes de la vaga es notaven arreu. La guarda civil molt més nombrosa que a Sant Martí, patrullant pels carrers, guardant amb forts retens algunes fàbriques. En els llocs de costum que's distingien per ésser punts de reunió dels obrers, hi havia gran nombre d'aquests que feien els més vius comentaris sobre l'extensió que prenia el moviment.

Un grup molt nombros, de 400 o 500 obrers es presentà a l'«Espanya Industrial» demanant que les obreres secundessin la vaga. Es logrà que la paràlització sigui general al migdia. Les fàbriques titulades «El Blau» i altres del «Pla de Marina», també secundaren el paro. A la part d'Hospitalet pot dir-se que'l paro era quasi bé unànim.

Esfigurem parlant amb alguns grups. Els obrers demostraven una gran confiança amb que'l moviment seria unànim a tot Barcelona, i quasi general a tot Catalunya.

A Gràcia, durant el matí treballaven la majoria de les fàbriques. Però prop del migdia començaren a córrer consensions i deslegats, logrant que parassin algunes fàbriques i que altres es compromessin a plegar al migdia. Hi hagué crís de Visca les nou hores! Visca la vaga! i altres relacions amb el moment.

A Gràcia

A Gràcia, durant el matí treballaven la majoria de les fàbriques. Però prop del migdia començaren a córrer consensions i deslegats, logrant que parassin algunes fàbriques i que altres es compromessin a plegar al migdia. Hi hagué crís de Visca les nou hores! Visca la vaga! i altres relacions amb el moment.

CASA MARTÍ

REGALS: Joieria, Plateria, Relotgeria. Objectes d'art, Miquines fotogràfiques, porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens comparació i de veritable ocasió. Estaria temps dir tota persona que té operacions en la mateixa. —Única a Barna. St. Pau 28

També patrullaven la guarda civil i de seguretat en alguns indrets de Gràcia.

A «La Constància»

Quan es presentàrem al local de «La Constància», vèrem a la porta del mateix un cotxe ocupat per quatre joves obrers amb un cartell que duia escrit aquest lema: Visquen les nou hores! El cotxe sortí i corregué per les barriades de Sant Martí, Gràcia, i després algunes altres barriades de la ciutat.

El local estava ocupat per un gran nombre d'obres i obreres. L'animació era extraordinària; a cada moment arribaven notícies del paro, i sortien delegats per a donar ordres. La secretaria treballava de form rebent i comunicant notícies de les comarques.

Allí tinguérem ocasió de parlar amb un significat vaguista, el qual criticava amb duresa al governador per les seves manifestacions. Deia que no és veritat que l'Art Fabril no hagi presentat als patrons les corresponents bases. Tothom pot saber, en la forma que nosaltres hem presentat les nostres demandes, els patrons més que n'hiagué, però d'un a un és presentant, impreses les bases de treball. Què més havíem de fer, doncs?

Ademés —afegí'l nostre interlocutor— el governador ens tira en cara que nosaltres no hem escoltat els seus consells, però no té en compte que ell no n'ha donat cap ni un als patrons per a que concedissin lo que demanem.

Deixàrem a l'obrer i ens acostàrem a una grupeta. En tots els cas comentàvem el para i es feren protestes del procediment de la força pública. Entre'ls casos concrets s'esmentava un atropellament realitzat per la guarda civil, a la Sagrera.

Durant la tarde

Durant la tarde hem seguit l'interior de la ciutat. Les fàbriques dels carrers d'Amal·la, Carretes, i altres, estaven també parades.

A La Constància ens dixerun que Gràcia ha secundat unànimament la vaga i que pot aquesta donar-se com a general a Barcelona.

També ens feren saber que prop dels «Quatre Cantons» la guarda civil arreballà el pòndon en el qual anava escrita la llegenda de Visca les nou hores!, a les obreres que'l passaven en un cotxe lo mateix que'l dematí.

Sembla que això es feu d'una manera un xic incorrecta.

Un fotògraf alarmista

El redactor fotògraf d'un diari del matí, es trobà amb un grup d'obres i obreres preguntant si anaven a fer parar a lo que les altres li digueren que sí. Ell els seguí amb l'intenció de fer un grup emocionant. Però les obreres el pregueren per un agent misteriós de la policia, li feren present que no volien ésser retratats, i com l'altre insistís li tiraren la màquina per terra i fins es diu que ell rebé algun cop esgarrat.

El fotògraf veient la cosa mal parada, procurà fugir i per a fer-se l'oc disparà dos o tres trets enaire, produint l'alarma corresponent. Acudiren uns guardes de seguretat que'l detingueren, conduint-lo a la delegació. Mes tant fou deixat anar.

Conferència i entrevistes

Ahí matí el governador celebrà llargues conferències telefòniques amb el ministre de la Governació i el president del Consell de ministres.

El senyor Francos Rodriguez els manifestà l'importància que tenia la vaga, demant-los compte de tots els incidents desenvolupats i de les gestions que realitzava i que pensava realitzar.

El governador ha celebrat una nova entrevista amb els senyors Solé i Calvet.

Ahí a la tarde el governador començà a celebrar una serie d'entrevistes amb els més significats patrons de l'Art Fabril per a veure si es troba manera de començar negociacions per a anar a la solució del present conflicte.

Dr. Serrallach VIES URINÀRIES i RENO

Consulta econòmica, de 7 a 9, Jovellanos, 9.

ECOS

HEUSAQUI una vaga digna d'ésser anunciada per tot el món. Avui és a Barcelona i demà a tot Catalunya. Les xifres de vaguistes semblaran procedents de l'anquilant: 50.000 vaguistes, 80.000 vaguistes, 100.000 vaguistes, 150.000 vaguistes. I Espanya tornarà a girar el cap vers Catalunya.

Per això, fabricant que sentis ara com mai l'instint de classe, tingue's també per a aquesta vaga una mica d'amor, en nom de Catalunya, ja que t'és impossible sentir-lo en nom de les teves arques, i qui sab si també en nom de les teves idees.

Perque aquestes muniions d'homes que se solidaritzen i exigeixen una mica més de dolçor en la seva vida lamennable, constitueixen una grandesa catalana, que solament per trobar un equivalent inferior en les vagues bilbaïnes. Tots hem parlat de civils jornades com a glories de Catalunya, de teatres sota'l sol i ballades de multituds a muntanya que són l'esperit sant de la raça florint sota'l cel; d'homes que volien en els estudis i laboratoris; d'artistes que recullen les formes belles de les nostres belles coses; d'artífexs que conserven o restauren els oficis estètics; de poetes que diuen les paraules justes i les inefables; de ciutadans que santifiquen les festes paganes sense ésser temptats per la destemplança i la violència. Tot

Durant el matí

El temut conflicte dels obrers de l'Art Fabril, filats i teixits, ha esclatat ja amb tota la gravetat que era de temer. Ahir al matí es pogué veure la volada que pendria la vaga, puix a primeres hores a l'anar els obrers i obreres al treball se sentien convertes que no donaven lloc a dubtar que'l moviment seria secundat amb rara unanimitat.

A primeres hores del matí seguirem les barriades del Poble Nou, Carretera de Mataró, Clot, Gràcia, Sans i Hospitalet. Per tot arreu vèrem el més gros entusiasme, la decisió d'anar a la vaga desseguida que's rebessin ordres del Comitè de l'Art Fabril.

A Sant Martí

Consegüem que la primera barriada

Manifest

Ahí tardes es deia que'l Poble donarà a les ciutats un manifest en el que la Cambra Industrial i el Poble del Treball Nacional explicaran la seva conducta i intervingeràn en aquest afer.

Lo que diuen els patrons

Hem vistat la Cambra Industrial ont no es sabia a darrera hora res més que les notícies oficials.

«Allí ens han dit que els fabricants es mantenen en la seva actitud davant del conflicte, per creure que les bases presentades són sensiblement exorbitants i no mereixen consideració».

Davant la situació creada pels obrers no queda altre recurs que tancar les fàbriques en l'impossibilitat de poder cedir, i forçats per les exigències dels obrers que s'han presentat en vaga, que consideren revolucionaris.

Les cases parades

Ahí a la una de la tarda, donarem una nota incompleta a la Federació de Policia, de les cases que estan parades.

Segons la nota, són aquestes:

Casa Hervás González i Companyia, de Sans, operaris 300, vagues 50.

Casa Caralt, d'Hospitalet, operaris mil 400, vagues tots.

Casa Rifa, d'Hospitalet, operaris 200, vagues tots.

Espanya Industrial, de Sans, operaris 700, vagues 500.

Casa Batlló, carrer de la Constitució, 500 operaris, vagues tots.

Fàbrica Saladrigas, vagues 25 operaris ocupats en una quadra de teixits de la mateixa.

Casa Blanch, fàbrica de mantes, 88 operaris, 50 vagues.

Pérez germans, fabricants de cànem, 800 operaris, tots vagues.

Casa Canals, teixits, carrer del Pacífic, 69, 267 operaris, 280 vagues.

Casa Mora, filats, Elma, 133 operaris, 50 vagues tots.

Bosch i Roura, tapiços, Diagonal, 329, operaris 35, vagues tots.

Casa Soler, teixits, passatge Sighe, 17, operaris 72, vagues tots.

Fàbrica Conxos de la Creu Cuberta, 100 operaris, vagues tots.

Badana Vidal, teixits, Riera, 22, 184 operaris, vagues tots.

Redone, fàbrica de mantes, Riera, 24, operaris 54, vagues tots.

Casa Llobet, carretera Corts, fàbrica de teixits, 160 operaris, 120 vagues.

Casa Escudat, Marilán Cubí, 85, fàbrica de genets de punt, 38 operaris, vagues tots.

Soler i Sala Marilán Cubí, 70 fàbrica de teixits, 38 operaris, vagues tots.

Sans i Salgado, Marilán Cubí, 80, operaris 180, vagues tots.

Vinola Coll, carretera Triomf, 89, fàbrica de teixits, 46 operaris, vagues tots.

Casa Nadiel, Catalunya, 84, teixits, 102 operaris, vagues tots.

Fàbrica Saladrigas, altres quadres que han abandonat el treball, 600 operaris.

Casa Cardó Torrent, Vialat, 27, fàbrica de teixits, 60 operaris, tots vagues.

Fills Antoni Francisco, Villanueva, 136, operaris 216, tots vagues.

Ribera i Soler, Roger de Flor, 178, fàbrica de teixits, 70 operaris, tots vagues.

Casares, Riera, 10, baixos, fàbrica de teixits, 22 operaris, tots vagues.

Viuda Capdevila, Riera, 10, primer pis 3 operaris, tots vagues.

Soler i Aguirre, Riera, 10, segon, 14 operaris, tots vagues.

A la nit entregarem als periodistes una

segona llista que és la que va a continuació:

Sitges, P. Pujades, 112, teixits, operaris vagues, 62.

Saladrigas, altres obrers en vaga, 100.

Sarrià-Monistrol, 8, retorts, 140.

Francisco Pla, Riera, 34, bis, cintes 65.

Bartomeu Giró, Riera, 35, teixits, 45.

Antoni Soteras, Riera, 35, retorts, 34.

Llorenç Genis, tovalloles, Riera, 85, 12 vagues.

Miquel C. Casanovas, Riera, 35, boates, 17.

Josep Morros, Riera, 35, boates, 21.

Antoni Gurana, Riera, 35, boates, 32.

Gabriel Julià, Riera, 35, segon, teixits, 16.

Viuda Martí, Riera, 35, quart, boates, 10.

Francisco Padró, Riera, 37, teixits, 21.

Serafi Manubens, Riera, 37, tovalloles, 10.

Cooperativa Matalassers, Riera, 37, lones, 3.

Triall i Vila, Riera, 37, segon, boates, 10.

Pérez Poc Punfi, Llealtat, 1, teixits, 172.

Mollné i Roca, Tapies, 2 bis, teixits, 11.

Viuda de Moyà, Tapies, 20, primer, teixits, 22.

Josep Tapies, teixits, 38.

Josep Sio Roda, Tapies, 10, tercer, tovalloles, 32.

Ramón Gironés, Tapies, 10 bis, teixits i boates, 9.

Reus, Rocafort, 116, mantes, 144.

Viuda i Fills Blanc, Viladomat, 171, teixits, 198.

Oller i Miquel, Muntaner, 35, teixits, 272.

Pascuals Gernans, Casanova, 93, mantes, 90.

Sans, Diputació, 169, filats, 250.

Bosch i Elías, Passatge Parlament, 3, teixits, 47.

Serra i Companyia, Corts, 446, velluts, 140.

Almirall (Vda. i Fills), Coello, 203, teixits, 287.

Industrial Alemany, Rocafort, 80, genets de punt, 280.

Cassini i Casarmona, Camp de Mèxic, teixits, 300.

Valls, Passatge Ateneu (Sans), teixits, 20.

Humbert, Passatge Ateneu, 2, teixits, 60.

Estruch, Passatge Ateneu, teixits, 50.

Jofre, Passatge Ateneu, teixits, 31.

Laurel, Passatge Ateneu, filats i teixits, 120.

Espanya Industrial, 1,200.

Ribes, Creu Corts, 27, teixits, 25.

Mates i Companyia, Main, 1, teixits, 410.

Salvador Bernades, Esorial, 164, sedes, 126.

Bartalló i Companyia, Sardanes, 4, sedes, 129.

Mates de Santos, Ramis, 16, teixits, 51.

Evarist Sanllehy, Quedo, 11, teixits, 53.

Pont i Feliu, Puig Martí, 8, teixits, 104.

Farrera i Batalla, idem, 8, idem, 60.

Manuel Ouedela, idem, idem, 83.

Elles Pont, idem, idem, 23.

Antoni Espià, idem, idem, 38.

Roldán (Sans), teixits, 288.

Josep Casals (Les Corts), idem, 60.

Comte Assalt, 172, genets de punt, 18.

Passatge Castells, 39, teixits, 20.

Vilassar, Congost, 26, sedes, 15.

Fàbregas, Rubí, 23, idem, 60.

J. Fàbregas, Verge Ampar, 8, idem, 160.

Cardona, Coello, 106, sedes, 66.

Coll, Santa Agueda, 18, genets, 70.

Frederic Rales, Santa Agueda, 16, mantes, 120.

Felip Igeles, Astures, 13, sedes, 80.

Tomás Ferrer, Ferrer de Blanques, 11, teixits, 16.

Joan Deix, Domènec, 7, teixits, 60.

Joanquim Rita León, Llingol, 19 i 21, teixits, 70.

Josep Buxadens, València, 87, genets de punt, 46.

Pere Berenger, Carrer S. Gervasi, teixits soda, 45.

Vidal Rodrià i Companyia, Sant Rafael, 29, boates, 90.

Antoni Fort, Comte Assalt, 172, 98.

Salvador Bernabé, Madrazo, 60, teixits, 50.

Joan Gernans, Plaça Cardona, 11, teixits, 32.

Cándid Ten, Alfons XII, 31, teixits, 43.

Enric Diógenes, Alfons XII, 25 a 29, teixits, 66.

El miting de Terrassa

El miting que ahir anunciavem que havia de celebrar-se a Terrassa tingué lloc presidit pel company Buxadens.

Parlaren els companys Oliver, de Sant Martí; Olivera, de Sabadell; Riera, de Terrassa; Dolores Freixa, de Sant Andreu; Puig dels Sindicats de Terrassa; Encarnació Dolcet, de Sabadell i Hostench, de la Confederació Nacional.

Tots els parlaren advocant per la jornada de nou hores i en cas negatiu plantejar la vaga.

Es presentaren les següents bases que foren aprovades, fent constar el president que en cas de rebre ordre del Comitè Central de Barcelona de declarar la vaga, aquesta seria declarada avui (ahir) mateix. La concòrrencia va constatar amb un sí unànim.

Duen les bases:

Considerant que l'emancipació dels obrers ha d'esser obra dels obrers mateixos, s'ha de fer amb gust que els delegats dels diferents pobles fabris de Catalunya acordessin que no hi ha lloc a que intervingui un tercer en assumptes de tanta transcendència com és la duració de la jornada de treball i que si subsisteix la negativa dels burgesos es farà precís declarar la vaga.

Considerant que la burgesia de l'art fabril de Catalunya és la més poderosa en riquesa, a causa de l'exploitació de que hem sigut víctimes els obrers del mateix ram, hi ha necessitat d'una forta organització per a sortir-ne triomfants.

Considerant que l'art fabril està compost per gran majoria de filles, de mullers i de germanes dels demés obrers que componen els demés arts i oficis, caldrà recabar de tots els organismes obrers (inclosos els ferroviaris de Catalunya i del rest de l'Espanya) per medi d'un referendun abans de declarar el conflicte, promesa formal de que si a l'esclear no s'ha solucionat en tres dies, aniran a la vaga tots per solidaritat fins a aconseguir el triomf de la justícia.

Per tot lo qual es demana al Comitè Federal aplaci la projectada vaga per alguns dies.

Llegides i aprovades aquestes bases, el president va dir:

«Malgrat lo que acabem d'acordar, si demés rebés notícia de declarar la vaga estaria decidit a fer-la».

La contesta fou un sí unànim.

No hi hagué cap incident.

Després hem sapigut que els oradors del miting havien sigut denunciats.

De les comarques

Informes oficiosos donen compte de que regna a Manresa una completa tranquil·litat.

Sembla que els obrers de dita ciutat, no estan disposats a secundar la vaga.

Avui, dijous els obrers del ram celebraran una assemblea.

Comuniquem algunades que s'ha acordat declarar la vaga demà divendres.

—Antí devia fer-se a Sabadell un miting organitzat per l'Art Fabril per a decidir definitivament que deu fer-se.

Detinguts

La vaga ha causat ja alguns disgustos. Entre ahir i ahir, hem sigut detinguts Francesc García Calatayut, Josep Riera, Joan Cendra, Josep Blay i Maria Blanca.

A la nit ens diuen que hi ha dos detinguts més, quals noms ignorem.

Lo que diu el governador

Digué unil el governador que les fàbriques que hi ha fins ara parades amb motiu de l'Art Fabril, són 96 o 97, i els vagues uns 12.000.

El senyor Francesc Rodríguez es mostrava

va satisfet perquè a pesar de l'importància del conflicte, no s'havia tocat, fora els petits incidents de que parlem en altre lloc, la pau i la tranquil·litat de Barcelona.

Un periodista es queixà de que una conferència telegràfica que ell disposà en la Central d'aquesta ciutat hagués sortit amb una horta de retrats, preguntant al governador si això era degut a la censura, a lo que aquest contestà en sentit negatiu.

Els estampadors acorden apoiar moral i materialment a l'Art Fabril

La nit darrera han tingut reunió general els estampadors, en el local de l'«Agrupació Obrera del Clob». L'objecte de la reunió era tractar del conflicte de l'«Art Fabril».

El local estava ple, atestat, l'atmosfera del saló era irrefragable.

Oberta discussió sobre l'objecte de l'Assemblea, parlaren varis dels presents, acordant-se després els següents punts:

Primer. Apoiar moral i materialment a l'Art Fabril.

Segon. Nomenar quatre individus que ajudin a la Junta en totes les relacions amb l'entitat que està en vaga.

Fora nomenats els quatre individus i acte seguit s'acabà la sessió, que durà poc més d'una hora.

L'acord, com se pot veure, no pot tenir més transcendència si es té en compte que els estampadors són a Barcelona uns deu o dotze mil.

Lo que diu el ministre de la Governació

El ministre de la Governació, en sa conversa d'aquesta tarda amb els periodistes, ha manifestat que la vaga d'obres de l'art fabril de Barcelona segueix preocupant al Govern.

Fins ara vaguen uns 6.000 obrers, de 27 fàbriques.

Patrons i obrers presenten tal actitud de intencionalitat que no és fàcil de moment trobar una fórmula que satisfaci les aspiracions dels dos partits litigants.

El ministre de la Governació, davant les notícies contradictòries que sobre l'assumpte publica part de la premsa, ha sol·licitat del governador de Barcelona l'envi d'un document en el que d'una manera taxativa expliqui les posicions que els obrers han formulat per aturar el conflicte i veure les concessions a que podrien accedir els patrons.

En Romanones i la vaga

El comte de Romanones ha rebut als periodistes aquesta tarda en la Presidència i ens ha dit que s'havia despedit del senyor Villanueva, que marca passat demà a Catalunya.

Sobre la vaga de Barcelona digué que aquesta provincia, qui li digué que augurava conferència amb el governador de mentava el para, arribant ja a 64 fàbriques, i ascendint a 8.000 el nombre de vagues, en sa majoria dones.

A Governació —segui dient el comte hagi, puix no vau negar res i desitjo que la — facilitarien a vostès quants telegrames hi opinió sigui ben enterada de tot.

A Barcelona hi ha tranquil·litat, i a l'afica no ocorre res de particular.

FILLS DE F. MAS SARDÀ

RAMBLA DEL CENTRE 22 - BARCELONA

Negociem els cupons Amortitzable 5 % venciment 15 agost de 1913.

losa és probablement d'uns 2500 kilòmetres.

Dia 28 de juliol. — A les 6 h. 2 m., 56 s., en la pèndula N. S., i a les 6 h. 2 m., 48 s., en la E. W., comença la repeticó d'un violent terratrèmol molt llunyà. A les 6 h. 21 m., en la N. S. i a les 6 h. 17 m., en la E. W. s'hi manifesta la segona fase; i la tercera apareix respectivament a les 6 h. 30 m., i a les 6 h. 26 m., essent la durada del moviment de 1 h. 43 m., i de 58 m.

La màxima amplitud i màxim període de la primera pèndula són: 125 mil·límetres i 29 segons; i de la segona: 1 mil·límetre i 25 segons. La distància epicentral és de uns 15.000 kilòmetres.

Aquest terratrèmol ha ocorregut segurament en el Pacífic. En realitat l'agitació sísmica no acaba després del terratrèmol anterior i poc més de les 13 h. del mateix dia, (d'atos provisionals) és un registre un altre fortíssim terratrèmol llunyà, encara que d'intensitat menor al precedent.

En la nota setmanal es detallaran les seves característiques.

El president de la Societat, Josep Comas Solà.

De l'Ajuntament

Reformes

La Comissió de Reforma presenta un dictamen propasant l'enterat al fallo donat pel Jurat del concurs de projectes per a edificis destinats a grups escolars, acceptant íntegrament dit fallo i, en sa conseqüència, otorgar el primer premi de 5.000 pessetes al projecte lema X: un segon premi de 3.000 pessetes al lema «Aristòteles», i un altre de 3.000 pessetes al firmat per don Jeroni Martorell.

L'Ajuntament otorgarà un expressiu vot de gràcies als senyors que fomen el jurat, manifestant-los que en la seva oportunitat tindrà molt especialment en compte certes indicacions que fan en l'apartat tercer del seu fallo.

Tramvies

La quetatura d'Obres públiques ha notificat a l'Ajuntament que'l dia 5 d'octubre hi haurà una subasta per adjudicar la concessió d'un tramvia de la Rambla de Catalunya a Sant Martí, amb una derivació al Clob.

Ademés, notifica que ha sigut autoritzat provisionalment el servei públic del troc de línia tramviària de la plaça dels Josepets a la baixada de Britz i carrer de l'Escurial.

Ja era hora!

En compliment de lo acordat per l'Ajuntament, s'anuncia un concurs per a l'execució del paviment dels passeigs centrals de les Rambles de Canaletes, Estuades, Sant Josep, Caputxins i Santa Mònica, amb asfalt monolític comprimit, o amb lloses d'asfalt comprimit, o de ciment.

Se comprén ademés en aquest concurs la construcció d'un clavagueró al llarg de la Rambla de Sant Josep paral·lel a la línia d'arbres en una i altra part del Passeig i la formació al voltant de cada arbre d'una olla d'un metre quadrat tapada amb ciment armat en la forma i condicions que en el projecte es determinen. El preu màxim és de 130.000 pessetes.

Mes demandes

S'ha rebut una comunicació del general Alfau demanant material d'urbanització per a la Junta de serveis locals de Tetrón.

Ha passat a informe de la comissió de Foment.

Diverses

La Protectora d'Animals i Plantes ha demanat a l'Ajuntament que destini un local a «refugi de goços, gats i animals menors».

També ha demanat l'instal·lació d'aberradors per a goços, cavalls i animals majors».

—Es probable que s'adquireixi una màquina especial per a netejar els monuments públics a rügs de vapor, perquè l'usual que fan servir ara els bombers se fa malbé molt depressa.

—Se diu que la companyia del ferrocarril del NEB, ha presentat un projecte que podria solucionar les dificultats dels viatgers de l'intercepció de varis carers de resulta de la construcció de l'estació d'Hostafrancs.

tes de fotografies en tal volum que formaven un pes excessiu.

El noi no podia més, i el subjecte aquell l'ativa a orris i renecs com si es tractés per aquilar-lo.

Uns quants homes increparen al desafortunat llengua, i com els plans cam i pasés ser li hauria costat un xic car, a no ser per l'intervenció d'un urbí qui, enterat del cas, destingué al subjecte aquell J. M. G., habitant d'Elmes, 74, quart, portant-lo a la delegació.

Com es negà a conduir el carretó, un camió sigué encarregat de portar-lo al dipòsit.

ESPECTACLES

Teatre Novitats

COMPANIA CATALANA D'ENRIC BORRAS

Darreres funcions. Avui dijous, nit, a un quart de deu. Primera i única representació en català del grandios drama en quatre actes

El místic

Demà divendres, tarde, solemnitat teatral a benefici de l'empressari Salvador Mir. Programat Primer «La de los ojos de cielo», per la companyia del senyor J. Riera. Segon «La huelga de los herreros», per Enric Borrás. Tercer «El xerraire», per Joaquim Montero. Quart «La notable tiple Albertina Cassani». Quint «Un cop de teles», pel senyor Goula i la senyora Parreño. Nit gran funció d'homenaje a l'immortal dramaturg gloria de l'escena catalana, don Frederic Soler (Serafi F. Tarral), posant-se en escena el drama en tres actes «El ferrer de tall i la poca «Cura de moro». Dissabte interessant catena del quadro dramàtic escrit en català per don Juli Vallmitjana i adaptat a l'escena castellana per don Joaquim L. Barbadillo «Los gitanos», i el famos drama català «Terra baixa», 2 companyies, 2. Se despatxa en comptadors.

Gran Teatre del Bosc

Gran companyia d'òpera italiana. Empresa artística Carlos Mestres. Avui dijous, a nit, Nit a dos quarts de deu. 16 sortida de l'incomparable i eminent diva

Albertina Cassani

veritable russiñol del Bosc, amb la major de les seves creacions.

La Sonàmbula

Entrada general i de passeig 50 c. Demà divendres darrera de «La Favorita», per Concepció Caliao. En breu «Fradivolo», per la Cassani.

FRONTO COMTAL

Gran partit extraordinari per a avui nit, a un quart d'onze. Detalls per cartells. Nuls els «pases».

Saturn Parc

Centre d'atraccions decididament predilecte i declarat de moda pel públic barcelonés. Unic que poseix els elegants i monumentals sports.

Els Urals. Witching Waves

patentat per aquesta Empresa per a Espanya i infinitat d'altres, amb tot genre de grates emocions.

Amenitzats tarde i nit per la banda d'Alcanta amb seleccions programades.

Gran calé amb esmerat servici i rics gelsats sens competència.

ENTRADA DE PASSEIG 10 CENTIMS

Important Agraïda aquesta Societat i desitjosa de correspondre als favors que continuament li dispensa el públic amb la seva acostumada assistència, ha organitzat per al pròxim diumars 5 d'agost, dia de moda, la celebració d'un

«Coso Bianco»

en la pista del «Witching Waves», que segurament resultarà un dels espectacles més fantàstics i astraient de la present temporada. Els detalls de tan brillant festeig se donaran en els programes que's reparteixen en el Saturn Parc.

TURO PARK

El major centre d'atracció d'Espanya. Obert tarde i nit

Banda militar, 40 modernes atraccions, Café restaurant.

Avui dijous, tarde, dedicat als nens

Puixinet-lis. Poussetjos infantils

CONCURS DE GLOBOS DE GAS amb opció a premis.

Regal per sortiej als nens

Nit 4. de moda Sardanes Sureda

Entrada, 25 cènts.

Concerts

ROYAL DONOERI «MUSIO-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyia de Varietés».

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Concert Restaurant Parisien

ALCAZAR

Gran Café Concert. Restaurant de primer ordre.

Sarsuèles alegres. Continuant Grans Debuts.

Cinematògrafs

Gran cine saló Doré

Avui dijous grans sessions de moda. Gran programa de pel·lícules

4 colossals atraccions, 4 «Germanes Gómez», alambriques i acrobates saltadors «non plus ultra» «Germanes Gómez», cançonetistes i ballarines, les quals fan avui la seva reaparició davant d'aquest públic.

Los Sevillanitos

duet de cant i ball.

Avís: Trobant-se indisposat «Maxim lls» no podrà partir en la funció d'ahir. Quan estigui restablert s'avisarà al públic.

De Política

Notes i comentaris

Unió Nacionalista Radical

Avui dijous a les 22 en punt celebrà aquesta entitat reunió general extraordinària de socis per a tractar, entre altres assumptes importants, de la línia per a en Ral de Casanova, i de l'estatge social.

A la memoria d'en Vallés i Ribot

Una comissió de deixebles de l'Ateneu Integral amb sos mestres i socis aniran avui a les cinc de la tarde a disposar flors damunt la tomba del que fou son soci protector el preclar senyor Vallés i Ribot com a ofrena al segon aniversari de la seva mort.

Els socialistes

Com sigui que alguns contraris han donat la nova de que avui a la nit els socialistes havien de celebrar un miting en el Centre d'Unió Republicana del districte setè, se ens prega ho desmentim, per estar absolutament mancada de veritat la nova suscita.

—El diumenge present es celebrà al Soler del Camp un miting organitzat per la Joventut Socialista de Reus.

L'acte tingué lloc en el local de la Societat d'Agricultors, que's vegé extraordinàriament concorregut.

Presidí en Josep Masdeu i feren ús de la paraula els companys Masdeu, Recasens Ros, Casals i Mestres essent tots molt aplaudits.

—Avui a la nit, tindrà lloc en el local de la Federació de Societats de Resistència de Manresa un miting de propaganda socialista, en el qual hi pendran part entre altres oradors, en Fabra Ribes i la Virginia González.

—El dissabte se'n celebrà un, amb el mateix objecte, a Ripoll i diumenge al matí un a Manlleu i a la tarde, altre a Roda.

Aquests mitings formen part de la campanya de propaganda organitzada pel Comitè de la Federació Socialista Catalana.

Joventut F. N. R. de Barcelona

En la reunió que la passada nit, celebrà el Consell General d'aquesta Joventut entre altres de pègim interior, i de molta importància que ja s'hauran fent públics, prengué els següents acords.

Portar el proper diumenge al matí una corona al que fou primer president de la U. F. N. R. en Josep M. Vallés i Ribot, amb motiu del segon aniversari de la seva mort; enviar una afecçosa carta al director del periòdic «Renascença», i distingit amic en Xavier Casas Riba, lamentant l'empescada de la demència, felicitar-lo per la seva llibertat i participar-li que la Joventut F.

Varies

Hem rebut del seu autor senyor Tobella Aymerich el follet «Liberalisme, Monarquia i Furs» que és una raonada i contundent distribució contra'ls traidors a la democràcia disposats a realitzar sospitoses aproximacions a la monarquia.

En aquest temps de claudacions no deixa d'esser altament simpàtic un follet com el del senyor Tobella, que constitueix una sincera i viril afirmació de fe republicana, per lo qual no dubitem en recomanar-lo als nostres lectors.

—Ha sortit per a Madrid i Granada el diputat a Corts senyor Giner de los Ríos.

—El diumenge es celebrà a Sant Pere de Rodévilles l'inauguració del Centre Republicà Obrer amb un miting en el qual hi pendran part, entre altres els senyors Zuheta (J.), Isidre Rius Serra, Constantí i Mico.

—Es troba a Barcelona don Patrici González, president del Comitè Radical de «la Unión».

Quadrarà en aquesta ciutat la pena que hi ha imposat l'Audiència de Madrid, que ha servit d'instrument a les baixes maniobres polítiques dels cacs murcians.

—Diumenge se reuniran en el seu local social els presidents de les Joventuts Radicals de Barcelona.

De Teatre Català

Ha marxat a Puigcerdà, per a actuar durant la temporada d'estiu en el Cassino Cereà, una companyia catalana dirigida pel primer actor don Miquel Pigrau, i de la qual formen part les actrius senyores Vega, Vallvé, Vendrell i Ortiz, i els actors senyors Gineset, Martori, Lluelles, etc.

Dimarts de la setmana passada i procedent d'Aranjuez, ont ha estat dos mesos pintant, va arribar a Barcelona, el nostre distingit amic l'insigne artista dramaturg don Santiago Rusiñol.

Al passar aquest per Madrid, els nostres compatriotes, els celebrats actors catalans Alexandre Nolla i August Barbosa, li han donat la nova de que havien deixat de formar part de les companyies Guerrero-Mendoza i del «Teatro de la Comedia», respectivament.

Dissabte passat va morir en aquesta

ciutat la senyoreta donya Dolores Salvatella, germana del diputat a Corts, el nostre estimat amic Joaquim.

Era la senyoreta Salvatella una gran admiradora del nostre Teatre Nacional, al qual va tenir l'intent d'ingressar en qualitat de primera actriu durant la primera temporada del Sindicat d'A. D. C.

Acompanyem en el sentiment a la seva il·lustre família, a l'enseny que desigem etern repòs a la finada.

Torna a parlar-se de l'organització d'un cicle per a la representació de totes les tragèdies del mestre Guimerà, posades amb gran esplendidesa i amb decorat dels més notables escenògrafs catalans. En Vil·lamar, en Moragas i Alarma i en Juyent tindrien nova ocasió de donar volada al seu incomparable talent artístic, i Catalunya i el seu teatre unes quantes jornades de gloria.

Composat d'alguns valuosos elements del Teatre Català, s'ha format una companyia que actuarà en els teatres de Barcelona i de fora que ho sol·licitin, representant les millors obres antigues i modernes de la nostra escena.

El domicili del director de la companyia és Calabria, 71, primer, primera.

Dies enrra i en la secció política, ja vàrem donar compte als nostres llegidors d'haver mort en aquesta ciutat l'advocat lleialista en Manuel Soldevila, regidor i tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Lleida, pels vots del partit radical, al qual el difunt estava afiliat.

En Manuel Soldevila va escriure en català algunes celebrades produccions dramàtiques inspirades en el modern teatre Guignol, com són «La bruixa», «El molt parat», etc., i darrerament estrenà en el Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans, la comedia de costums gitanes «Os cabreros», per qual genere sentia veritable predilecció havent-ne fet un profund estudi.

Descansi en pau.

La companyia de Sanejament i Reformes Urbanes

Ahí a la tarde, la Companyia de Sanejament i Reformes Urbanes, exposà a la Diagonal el material mòbil i revistat a seu personal.

Dos del passatge de Gràcia, fins al carrer de Batlló hi havia parats, a l'un i a l'altre

costat del pis central per a carruatges, alguns dels carros que, des de demà, portarà en circulació la companyia.

Aquesta afirma que l'esmentat material se composa de 53 màquines escombradores amb sos conductors i antrals; 100 carros-botes de fusta amb conductor i animal; 40 carros de recollida d'escombraries al carrer; 100 carretons de repis i recollida; 60 màquines per al regat amb tot el seu accessori; 26 carros-botes metàl·lics, amb conductor i animal; Hi havia també un forn crematori ambulat per a les escombraries de hospitals.

El personal que anava uniformat ocupava en línia un dels passeigs laterals de la Diagonal. Ven els individus de les brigades de la Companyia, amb bruses negres, els que faran la recollida domiciliària i amb vestits caqui els que faran la recollida al carrer.

La companyia per a la neteja de la secció urbana que té en explotació, ha dividit en dos sectors la ciutat, qual línia divisòria són les Rambles, fins a la plaça de Catalunya, amb el passatge de Gràcia, carrer de Salmerón, passatge de la Diputació, fins a can Gomis. Ademés aquests sectors estan subdividits en nou zones.

En cada sector deu haver-hi un Pare per a dipòsit, manipulació, incineració i fermentació dels residus vells o domèstics, segons sigui sa procedència. Cada zona consta ademés d'algunes seccions, cada una de les quals té un quartelet, secció que s'ha de veure'l material i a inspeccionar-lo hi acudirien el capità general, senyor Weyler, els regidors senyors Ripoll, Nualart, Panla, Ferrer, Martorell, Domènec, Pich, Marcella, Muñoz, Muntanyola, Garriga, Ballester, Balaguer, Soriano, Esteve Maratà, Serra, Coll, Figueras, Ruiz, Guzmans, Lladó i alguns altres, els senyors Calvet i Sedó, el comandant de municipals i el què i oficials dels trams, els senyors funcionaris municipals senyors Pinares, Esteve, Calopa, Font, Fàbregas i altres, els individus que formen la Direcció tècnica i administrativa de la companyia amb el gerent senyor Albiol al cap i molt públic.

L'acte durà fins les set tocadres.

A les vuit, la companyia obsequià amb un banquet als regidors i a la premsa.

PLANA DEPORTIVA

Necessitat de que'l nostre Municipi construeixi un "Stadium",

II i darrer

Tornem a parlar d'aquesta necessitat imperiosa per a nosaltres i per a la gran majoria del poble barceloní.

Un "stadium" o un estadi, com dirien els puristes, és cosa que s'ha fet imprescindible en els actuals temps per a tota ciutat verament moderna.

Lo mateix que les escoles, que les centres de cultura intel·lectual, que les temples de la ciència, un "stadium" és una manifestació civilitzada.

En els temps antics, quan la Grècia estava en l'apogeu de la seva glòria i del seu valor, s'anexaren a Olímpia, ciutat antiga del Peloponès, un conjunt d'edificis destinats al culte religiós i esperantament algun d'ells a les festes atlètiques que tan celebraven el nom de la ciutat.

De Olímpia no se'n podia dir però una ciutat, car no era més que un conjunt d'edificis, temples, gimnasos, anfiteatre i estadi, que apègaven, en èpoques determinades, una gran multitud que de tots els encontorns de Grècia acudia frívola de l'espectacle dels jocs famosos. Allí desapareixien totes les rencúries i malavintances entre'ls hel·lens. Allí se deixava de recórrer l'odi al adversari per a convertir-se en germans fruit dels actes religiosos i de cultura física. Era com una peregrinació que cada quatre anys es feia en honor de Júpiter, el deu creador dels Jocs (segons la mitologia grega).

L'anomenada dels Jocs Olímpics era tan gossa que molts historiadors compten el temps abans de Jesucrist per Olímpia, tal com se feia en aquella època.

Els jocs atlètics tenien lloc en una explanada de 210'50 metres de llarg, rodejada de graderia i estreta relativament. El públic com pot suposar-se, se situava en les grades, (igual que avui en les places de toros).

La seva història és senzilla. Com diem més amunt se consideraven de procedència divina i els veïns instituts ja moltíssims anys abans de Jesucrist. Els Jocs Olímpics duraven cinc dies i es componien primer, dels anomenats "cinco jocs" que eren la lluita, el salt, el disc, el pugilat i la javalina. Venien després les carreres a peu i després les carreres a cavall.

Així se feia en els més remots temps. Després caiguéren els Jocs en desús fins que Iphit legislador de Esparta els va restablir l'any 884 avans d'Jesucrist donant-los-hi un gran impuls i una estabilitat definitiva. Se compta que Iphit convidà a l'oracle de Delfos en ocasió de que aquelles terres estaven devastades per les lluites intestines i desolades per la pesta. L'oracle li respongué que'l resta-

bliment dels Jocs Olímpics seria la salvació de Grècia, encarregant-li que treballés per això en unió dels hel·lens. Complí Iphit l'advertència de l'oracle, i successivament s'anaren restablint els jocs antics. En la primera olimpiada proposà un premi per a la carrera, en la catorzava afegí la carrera del radi doble, el combat, del ciclisme s'introduí en l'olimpiada 23; en la 25 la carrera en carros amb dos caballs i en la 28 el combat del pancraci i la carrera de caballs. També se crearen premis per a nens en la carrera i en la lluita. En la 65 olimpiada s'introduí un nou exercici: homes armats de cap a peu se disputaven el premi de la carrera a peu. En la 90 se corregué amb dos cavalls de mà i en la 99 se junyeren dos caballs a un carro. També en el "Stadium" de la mateixa Olímpia celebraven les dones una festa particular en honor de Juno (els jocs Olímpics eren en honor de Júpiter) i feien diverses carreres a peu reduint la longitud del "Stadium" a 500 peus.

Tot això ho fem remarcar per a que's facin càrreg els qui encara no capen l'utilitat d'un "stadium", de lo convenient de seguir una campanya fins que'l nostre Municipi se fassi ressó de les demandes justes dels esportistes barcelonins.

Els "Stadiums" que s'han construït i es van construint per Nordamèrica i Europa cada dia són més nombrosos. Es veritat que se'n fan de colossals i sumament costosos, però això no vol dir que nosaltres haguem de fer una obra ruïnosa. No, aquí's podria construir un estadi sense derrotxar cap quantitat faulosa.

Els camps dels nostres Clubs de foot-ball no són lo suficientment apropiats per a realitzar-hi aquests jocs atlètics. En cambi l'Ajuntament posseeix terrenys per a fer un estadi magnífic sense un gran dispendi.

De manera que l'idea que hem exposat en aquestes Planes, no es descabellada ni poc oportuna, ni tan sols de difícil realització. Amb un xic de bona voluntat i una part d'entusiasme podria portar-se a cap.

Ara lo que manca és que la nostra veu no ressoni en el buit. Que parlin els qui deuen parlar. Que diguin la seva opinió els atletes i les entitats esportives. Que's regidors que tenen afició al sport, que sabent son molt, tinguin el valor d'exposar en consistori aquest anhel de la nostra joventut deportiva.

No volem pas que Barcelona o una part de Barcelona, sigui una Olímpia, però tampoc desitjarem que fós una Beocia.

HANS

Carta d'Anglaterra

L'amic Farré me demana constantment quèques ratlles pels llegidors d'EL POBLE, per enterar-los del moviment que en aquesta terra fa el sport en especial el foot-ball.

Malauradament no estem pas en un temps gaire a propòsit per a pòguer infortar-los, explicant-els hi detalls dels famosos partits que's juguen cada dissabte i que han fet d'Anglaterra un país de turisme.

Tot esperant el 20 de setembre, dia de la reobertura d'ela temporada del foot-ball, procurarem entre'benils amb els assumptes de més interès, que quotidianament omplen les columnes dels grans rotatius londinencs.

A l'agost es quant comencen tots els jugadors el seu entrenament.

No obstant ja's noten en tots els Clubs l'animació de cada any, amb els preparatius que fan per ell.

Dintre pocs dies tindrà lloc a Leeds, el festival a benefici de la "Players Union" (Germandat de jugadors) a fi de sostenir

dita corporació quin objecte com ja indica el seu nom, es per a vetllar pels jugadors de foot-ball.

L'any passat aquest festival, se celebrà a New-Castle obtenint un èxit complet. Es d'esperar que igual, serà aquest any.

Un detall hemossíssim. El nombre d'espectadors que anaren a veure els partits sostinguts pel "Chelsea" en son camp, pujen al respectable número de 900 mil.

El mateix Club, pels jugadors, escripturats, fins al present, ha pagat més de 63 mil duros!

Ha causat gran sensació la descalificació que ha imposat la Junta de la F. A. al cèlebre davantre centre de l'"Aston Villa" Thompson i a en Hampton del "Sunderland" per haver-se baralat en ple camp quant el match final de la Copa d'Anglaterra.

La suspensió es d'un mes i començarà a regir el vinent setembre.

A conseqüència d'això, el jutge Adams, un dels millors d'Anglaterra, ha estat també castigat per la F. A. per no haver tret als dos jugadors indicats.

El professionalisme, no es obstacle, per que's grans equips britànics se dediquen a altres quefers.

En Bob Crompton el formidable back

del "Blackburn Rovers" té un gran negoci d'automòbils. En Williamson, considerat el millor porter anglès, es dibuixant-enginyer en una gran oficina a Teesside.

No tot son flors i violes per a els grans Clubs.

El "Derby County" que en la temporada 1911-12 figurava en la segona lliga i en la darrera, passà a la primera, ocupant un dels primers llocs de la classificació, ha presentat un balanç amb una perdua de prop de 4.000 duros.

En Walden el diminut estrem dreta del "Totenham Hotspurs" per quin traspass se pagaren 2.000 lliures, ha fet la seva presentació com a "tennisman" a Old Trafford havent demostrat que si posseeix grans facultats pel foot-ball, no ho es de menys pel sport de la raqueta.

Podríem estendre's molt més, però creiem que ja n'hi ha prou per a avui amb aquestes mal fetes ratlles. No obstant volem acabar aquesta crònica, fent-nos ecos dels grans el·logis que a la premsa norrenya, fa del jugador de cricket, H. Greenwell, germà del simpàtic mig esquerre del "F. C. Barcelona".

R. F.

Londres 25 Juliol 1913.

Després d'una lluita interessant, quedaren 1 goal a 0 a favor d'aquest darrer.

El passat diumenge el primer del "Sabadell F. C." va jugar un partit amb el segon de l'Espanya per a disputar-se la Copa de Valentí. El partit va acabar amb l'empat a 1 goal, tenint-se d'allargar 20 minuts, logrant l'Espanya un altre goal, i acabant-se amb el resultat de 2 a 1 a favor d'aquest.

En el camp del Centre de Sports, van jugar els segons del "Sabadell" i del "New Catalonia". Va ser un match molt interessant, guanyant els nostres per 5 goals a 1, gracies al porter senyor Figols que estigué colossau.

Per la propera Festa Major, es celebraran vint partits en els camps del "Sabadell" i de l'"Atlético" de quins s'ocuparà tant com ho requereix l'importància dels mateixos.—L. P.

DES DE TERRASSA. — El passat divendres festiu de Sant Jaume, varen jugar un interessant match els primers equips del "Sabadell F. C." i del "Terrassa F. C." guanyant els primers per 4 goals a 2.

Avans de començar aquest partit, varen jugar els quarts teams dels mateixos clubs empatant a 1 goal.

En el mateix dia se jugaren altres dos partits. L'un v a celebrar-se en el camp del "Mercantil" entre'ls primers teams de aquest Club i del "Industrial", empatant a 2 goals.

L'altre tingué lloc en el camp del "Cataluña" entre'l primer team d'aquest club i el tercer del "Salut S. C.". La victoria fou pel "Cataluña" per 3 goals a 0.

El diumenge varen jugar el primer team del "Terrassense S. C." i al primer del "Atlético de Sabadell", empatant a 3 goals.

En el mateix camp varen jugar-hi el primer team del "Terrassense" contra'l primer del "Rubí", guanyant els nostres per 2 goals a 0.

En el camp de sports del "Terrassa F. C." varen jugar un team mixte de aquest club i el primer del "Mercantil". El resultat fou de 4 goals a 3 a favor dels primers.

En el camp del "Salut S. C." contengueren els tercers teams d'aquell club i del "Terrassense", enduint-se la victoria els primers per 5 goals a 1.

També lluitaren el primer team del "Cataluña" de aquesta ciutat i el del "Comerc de Sabadell", en el camp dels primers. El resultat fou un empat a 3 goals.

J. P. C.

Sports atlètics

Foot-ball

CATALUNYA

EL PARTIT TERRASSA-MERCURI

Per haver-ho ja fet dilluns passat prou extensament, no's detindrem avui, en els incidents succeïts durant el partit i sols analitzarem la tasca feta per ambdós equips en el transcurs del match.

Es evident que's que més dominaren foren els terrassencs, com ho prova l'haver tingut d'entrar més sovintament en joc el porter del Mercuri que'l del Terrassa.

No obstant, la manca de cremats en els seus davanters fou un dels més grossos inconvenients per ells.

La descolocació amb que sempre's trobaven; i el no saber dirigitjar lo convenient als defenses contraris, feren que'l seu joc no dongués els resultats que eren d'esperar, després dels magistral's "passess" dels mitjos.

L'extrem dreta, fou sens dubte el millor davantre i el que més jugà durant tota la tarda.

La línia de mitjos fou la que estigué més acertada, encara que passà massa a l'ala dreta, quedant l'Espelta sempre abandonat.

Segurament que a no ésser els mitjos molt més haurien hagut de treballar als defenses.

En Font, l'idol dels terrassencs, demostrà un bonic shoot de defensa; no obstant el seu treball quedà molt enbètgic a causa de barrejar-se massa amb els mitjos. Això fa que la més petita escapada d'un davantre contrari, l'obligu a fagar-se en extrem i sense profit alguna vegada.

Cregu'ns, l'amic Font; posí's més en guardia; i no deixi tant al descobert el seu goal; hi guanyarà ell, el porter i hi guanyaran tots.

En Serranys en la segona part, tragué amb molta oportunitat un bon nombre de pilotes, de molt efectes.

No es sufficient un partit per volguer fer un detallat estudi d'un jugador i menys de tot un equip; per això ens guardarem prou de formular cap opinió bona ni dolenta del porter terrassenc. La nostra impressió fou de que posseeix excel·lents facultats, sobre tot molt de puny; no obstant confessem que aquella confiança que té en si mateix, ens fa posar la pell de gallina.

Li recomanem que al retornar un shoot, no s'entreguï tant amb la pilota, car li pot reportar funestes conseqüències.

El Mercuri ens presentà una superior línia defensiva.

Els defenses s'hi estrayven molt i el porter desprotegit un joc molt ràpid i segur.

Els mitjos jugaren amb més entusiasme que acrí i potser amb un xic massa de egoïstat.

La línia d'atac sapigué aprofitar molt les passades dels mitjos i les més petites ocasions per a arribar a la porta enemiga.

En Phister, especialment, demostrà ésser un jugador de "bona fusta".

El partit fou lo interessant que s'esperava i no defraudà les esperances que hi tenia posades el públic imparcial i que sentia la mateixa simpatia per ambdós Clubs.

El "Terrassa" ens presentà un team del

que se'n pot esperar molt; li manca encara, a aprendre i sobre tot molta picardia.

El "Mercuri" n'hi oposà un ben digne de sostenir el títol de Campió (tercera Lliga), de la F. C. C. E. per lo que's felicitem efusivament.

N. B.

COPA AVENÇ

Diumenge passat jugaren a Sant Andreu del concurs "Copa Avenç" els segons equips del "Barcelona" i Badalona. Entre els aficionats a l'atlético sport havia despertat gran expectació, aquest match.

A les cinc i baix les ordres del Gausachs s'alinearen els equips de la forma següent: Barcelona: Conrado, Llovet, Font, Sancho, Juberit, Vela, Castells, González, Fischer, Vilalls i Serrats.

Badalona: Balde, Hospital (H.), Giralt, Garriga, Hospital (J.), Solé, Fontanellas, Otón, Arimón, Baile i Soler.

Començà'l partit atacant el Barcelona a favor de la pendente. La línia de davanters d'aquest equip ja de bon principi bombardejà la porta dels badalonins que van mig desorientats tingué d'entrar moment darrera altre en joc en Balde.

Els blau-grana amb tot i atacar amb molta furia no poden entrar el desitjat goal a causa de la molta desgracia amb que juguen.

Els de Badalona fan alguna arrancada perillosa i a una d'elles aprofitant un barullo davant la porta barcelonina, marquen un goal a son favor.

Es centra la pilota i els badalonins que juguen amb gran entusiasme dominen lleugerament. A causa d'una trompada es veu obligat a retirar-se en Font, defensa dreta dels barcelonins jugant aquests el rest del partit amb deu equips. Moments després acaba la primera part.

A la segona el Barcelona sembla haver-se reanimat i una bonica arrancada aconseguí l'empat en Vilalls.

El joc és molt igualat treballant desesperadament uns i altres per adjudicar-se la victoria. Quan faltava un quart per acabar el match, el Badalona d'un precís shoot colé el darrer goal de la tarda. El rest del partit no fou interessant jugant molt desanimats els del Barcelona. Uns i altres no pogueren fer variar el resultat, acabant el partit amb el resultat de 2 goals a 1 a favor del Badalona.

El Barcelona havent-hi estat advers el resultat en aquest match, queda eliminat del concurs copa Avenç (2a lliga).

EL CAMP DE L'AVENÇ

Segons impressions que hem recollit aquest Club prepara grans reformes en son camp de sports, una d'elles és la que dintre poc tindrà son camp cercat.

Es diu que organitzaran per quan això sigui un fet, uns quants partits que si es fan cridaran indubitablement l'atenció de tots els sportsmans de Barcelona.

J. A.

ESpanyol-STADIUM. — Aquest partit se celebrà el passat diumenge en el camp de joc del darrer citat, davant un regular nombre de públic.

Els teams s'alinearen en la forma següent:

"Espanyol": Brú, Pueyo, Amadeo, Marcos, Sampedre, Juanica, Perez, Montagu, Lopez, Bó, Ubach.

"Stadium": Puyadé, Blanchard, Ester, Moreu, Canals, Camps.

Abadía, Amade, Larrañate, Fernández, Millet.

Fou un partit molt renyit durant tot son transcurs, acabant amb l'empat a 0 goal, després d'una lluita molt noble.

Farem ressaltar en la primera part una serie de shoots den Lopez, Marcos i Perez, que son molt ben repel·lits per en Puyadé. Una arrancada den Amade, Larrañate i Fernández, que en bona combinació arriben a goal shootant l'Amade qui fa passar la pilota a dos pams de l'angul. Un joc net i bonic del mig centre del Stadium en Canals. En Brú es cuida de parar alguns shoots dirigits amb molta mala intenció dels davanters del Stadium. Un shoot den Sampedre i una perillosa arrancada den Marcos que oportunament deté en Blanchard.

En la segona part anem, un cap magistral den Moreu, i pilotes matemàticament passades als davanters pels mitjos, Juanico i Sampedre de l'Espanya i ademés per Canals i Camps del Stadium. Una serie llarga de canonades al goal del Stadium que salva en Puyadé colossament. Un altre cap magnífic però aquest es del Ester que està també molt treballador igual que son company en Blanchard. Algua jugada per cert no molt neta que fa Sampedre al igual que en Moreu. Una arrancada de l'ala esquerra del Stadium que refre l'inutilitat per ofside, a nostre entendre una jugada que l'Amade que al tocar el pito la tenia als peus, passada per en Fernández l'hauria finalitzat en un casí segur tant. Un empat a 0, finalitzant el partit que com diem fou molt interessant.

L. A.

DE SABADELL

Divendres passat, un team de varis jugadors del "Sabadell F. C." va traslladar-se a la veïna ciutat, per a celebrar un match amistós amb el primer del Terrassa. El partit resultà bastant interessant i empenyat, acabant-se amb el resultat de 4 goals a 2 a favor del "Sabadell". El mateix dia, i en el camp del "Sabadell", van jugar el segon team d'aquest, amb el segon del "Stadium".

El resultat fou de 8 goals a 1 a favor del "Sabadell". En la mateixa tarda, i en el camp de l'"Atlético F. C." jugaren l'infant d'aquest, amb l'infant del "Sabadell".

Altres sports

AVIACIO

ESTRANGER

LA TRAVESSIA DELS ALPS. — No vament les altes montanyes nevades, han estat atravesades per l'enginyer de l'home L'aucel mecànic acaba, per quina vegada, d'enlairar-se per sobre llurs esmolades crestes blanques, en la persona del aviador francès Bider.

Heusaquí el nom i temps empleat dels que fins ara han realitzat tan atrevida proesa:

23 setembre 1910. De Brégné a Domodossola en 30 minuts, per Chavez que's matà a l'atterrissar.

25 gener 1913. De Bregue a Domodossola en 28 minuts, per Bielovucic.

13 de juliol 1913. De Berna a Milano en 3 hores 31 minuts; per Bider amb escala a Domodossola.

26 juliol 1913. De Milano a Bale en 3 hores 45 minuts per Bider amb escala a Liestal.

Es doncs, en Bider, l'únic que, per ara, es ha atravesat dues vegades.

LA TRAVESSIA DE L'ATLANTIC. — Un diari anglès el "Daily Mail", acaba de fer públic que crea un premi de 250.000 francs per a concedir-lo a l'aviador que atravesi en aeroplà l'Atlàntic, des de l'Canadà, Essats Units, o Terranova a Irlanda, en 72 hores consecutives.

Hi poden pendre part els pilots de totes les nacionalitats. La travessia pot fer-se en l'un o l'altre sentit però sempre en un mateix aparell.

Si's porta a cap serà aquesta una proesa com cap n'hi hagi hi ha que tenir en compte els dies que hi emplem els grans trasatlàntics moderns, per a fer-se càrreg de lo que representa un trajecte d'aquests en un fràgil aeroplà.

Temporada 1912-13

Partits jugats pel primer team del

"Terrassa F. C."

Campionat de Catalunya organitzat per la F. C. C. F.

Desembre 15:

Terrassa 4 — Júpiter 0.

Gener 12:

Id. 11 — Argós 0.

Gener 19:

Id. 3 — Manresa 1.

Febrer 2:

Id. 2 — Mercantil 1.

Febrer 16:

Id. 2 — Mercuri 3.

Març 23:

Id. 2 — Mercantil 1.

Març 30:

Id. 2 — Gladiador 0.

Abril 6:

Id. 1 — Mercuri 1.

Abril 13:

Id. 2 — Argós 1.

Juliol 27:

Id. 0 — Mercuri 2.

Goals entrats. 29.

» en contra 10.

Diferència a favor: 19.

PARTIDS D'ENTRENAMENT

Octubre 6:

Terrassa 2 — «11 HP.» (Espanyol) 1.

Octubre 13:

Id. 2 — Catalonia (Manresa) 3.

Octubre 20:

Id. 1 — Andresense 1.

Novembre 17:

Id. 3 — Manresa 0.

Novembre 24:

Id. 5 — Tibidabo 3.

Desembre 8:

Id. 2 — Badalona 1.

Desembre 29:

Id. 2 — Improvisats (Sabadell) 0.

Març 2:

Id. 1 — Segon España 5.

Març 9:

Id. 1 — Internacional 3.

Març 16:

Id. 1 — Segon España 3.

CICLISME

La Volta de França

El dia 27 arribaren a París els 20 i pocs de corredors que durant prop de un mes, esforç, darrera esforç han anat cobrint els 5,387 kms. que componen la XI Volta de França.

Aquest any, aquesta prova que començà amb tots els caràcters de solemnitat, no pot pas dir que s'hagi vist gens favorable per l'èxit.

Ben al contrari, sembla que hagi fet desencadenar sobre els corredors un seguit de plujes capaces de descoratjar als més intrèpids i més acostumats a aquestes proves.

Tampoc per les marques ha estat falgua aquesta Volta de França.

La «França-Hutchinson» que en la memòria de tots estava, la retirada que feu l'any passat, ha abandonat aquest any a la tercera etapa.

També la favorita Alcyon prengué ben prompte (a la quarta etapa) la decisió de retirar-se.

No's dirà que ambdós equips se troessin faltats de bons corredors; car si bé aquella comptava amb els famosos Lapize, Georget, Micheletto, etc. l'altra defensaven son pabelló entre altres en Motiat i en Defraye, els famosos vencedors de l'Anterior Volta de França.

Acabament, aquestes cases, precisament les més indicades per a defensar amb més empenya el seu pabelló, se retirin al menor contratemps.

Cada any se nota entre les més famoses i populars corredors mundials, una inversió sempre creixent, a les curses de carretera.

Avui els millors cracks, els famosos

especialment, profereixen de molt, una gran cursa en pista a una prova com la Volta de França, que si bé reporta molt nou i molta glòria, dona molt poc profit material i a més els esforços que s'han de fer han d'ésser sempre molt més grans que els de pista.

Aquests tant repetits abandons d'aquestes famoses marques, no obeirà a la por que's produïx, el poc entusiasme amb que's seus corredors s'empenen la prova?

Un gran triomf ha estat aquesta gran «randonée» per la casa Peugeot.

El resultat de la Volta que ha donat la victòria a en Thys a qui segueixen en Garrigou i en Buysse són l'amelor prova d'unes maravelloses qualitats de les màquines Peugeot i dels neumàtics Wolber.

Certament que a no succeir el desgraciat accident a en Petit-Breton i que expliquem més avall, hauria estat un xic diferent la classificació general i que'n un dels dos primers, hi figurarien el nom de l'equip Automoto-Continental.

Ha estat una gran llàstima el gran «croutier» argenti no hagi pogut fer la darrera.

Els neumàtics Continental han tingut també un gran èxit car la majoria dels altres corredors classificats s'han servit d'aquesta famosa marca per a acabar la seva cursa.

Passem ara a relatar tots els incidents ocorreguts i els resultats obtinguts en la XI Volta de França.

RESULTATS PER ETAPES

Primera:

Paris-Le Havre 388 kms.

Vencedor: Micheletto en 14 h. 9 m. 47 s.

Promig: 27 kms. 480 m. a l'hora.

Segona:

Le Havre-Cherbourg, 364 kms.

Vencedor: Mosselès en 12 h. 20 m. 6 s.

Promig: 29 kms. 508 m.

Tercera:

Cherbourg-Brest, 405 kms.

Vencedor: Pélissier (en gran pelotó) en 13 h. 58 m. 45 s.

Promig: 29 kms. 850 m.

Quarta:

Brest-La Rochelle, 470 kms.

Vencedor: Buysse 16 h. 10 m. 16 s.

Promig: 22 kms. 900 m.

Quinta:

La Rochelle-Bayonne, 379 k.

Vencedor: Vanlerberghe en 12 h. 40 minuts 28 s.

Promig: 29 k. 916 m.

Sisena:

Bayonne-Luchon, 328 kms.

Vencedor: Thys, en 13 h. 54 m. 23 s.

Promig: 23 kms. 52 m.

Setena:

Luchon-Perpignan, 323 kms.

Vencedor: Buysse en 11 h. 55 m. 40 s.

Promig: 27 kms. 102 m.

Vuitena:

Perpignan-Aix-en-Provence, 355 kms.

Vencedor: Garrigou en 10 h. 42 m. 18 s.

Promig: 31 kms. 185 m.

Novena:

Aix-en-Provence-Nice, 356 kms.

Vencedor: Lambot en 13 h. 34 m. 28 s.

Promig: 28 kms. 680 m.

Desena:

Nice-Grenoble, 333 kms.

Vencedor: Frances c. Faber en 13 h. 8 m. 37 s.

Promig: 25 kms. 350 m.

Onzena:

Grenoble-Genève, 325 kms.

Vencedor: Buysse, en 12 h. 1 m. 42 s.

Promig: 27 kms. 82 m.

Dotzena etapa:

Genève-Belfort, 335 kms.

Vencedor: Buysse en 12 h. 32 m. 22 s.

Promig: 27 kms. 187 m.

Tretzena:

Belfort-Longwy, 325 kms.

Vencedor: Francesc Faber en 11 h. 29 m. 23 s.

Promig: 28 kms. 296 m.

Catorzena:

Longwy-Dunkerque, 393 kms.

Vencedor: Buysse, en 14 h. 21 m. 55 s.

Promig: 27 kms. 646 m.

Quinzena:

Dunkerque-Paris, 340 kms.

Vencedor: Buysse en 12 h. 1 m. 37 s.

Promig: 28 kms. 21 m.

RESUM DE LES ETAPES

PRIMERA ETAPA

Els corredors prengueren la sortida a les 3 de la matinada del dia 29 de Juny, en el Parc des Princes de París.

La huta no fou molt animada en aquesta etapa.

Se classificà primer l'italià Micheletto que cobrí els 388 kms en 14 h. 9 m. 47 s.

2. Buysse a una roda.

3. Masselès a una mitja llargada.

Se correu a una velocitat de 27'480 km. l'hora.

La cursa fou molt lenta.

En la categoria dels isolats, quedà primer en Evaréarts; segon, Vanlerberghe i tercer en Bohms.

SEGONA ETAPA: 1 Juliol.

Fou també molt monòtona, no ocorreguent cap incident digne d'ésser esmentat.

Triomfà en Masselès (italià també) sobre Alcyon — Soló cobrint els 364 kms. en 12 h. 20 m. 6 s. a lo que representa una velocitat de 29 kms. 508 m. a l'hora.

Arribà segon en Petit-Breton i tercer en Defraye.

En els isolats en Vanlerberghe arribà primer en 12 h. 20 m. 27 s. En Botte, segon i en Bohm, tercer.

TERCERA ETAPA: 3 Juliol.

Trajecte de Cherbourg-Brest (405 k.). La pluja molèstia gran part del trajecte als corredors que s'els feia molt difícil la cursa.

Després de Granville (105 kms.)

NOVENA ETAPA: 15 Juliol.

A les 3'30 d'ela matindada se donà sortida a Aix en Provence, als 32 corredors que continuen valentment la volta de França.

Des d'ela sortida d'Paris, han abandonat 110 corredors.

Es un fracàs que'n lo succés haurà d'èsser produir als organitzadors seriosos canvis en el reglament de les proximes voltes de França.

El primer en arribar a Nice, fou en Lambot que cobrí els 356 kms. en 13 h. 34 m. 26 s.

2. Vendaele en 13 h. 44 m. 28 s.

3. Thys en 13 h. 49 m. 35 s.

4. Petit-Breton, en 13 h. 58 m.

El favorit de la prova en Marcel Buysse d'ela casa Peugeot, primer de la classificació general, fou víctima d'una caiguda molt greu en el curs d'aquesta etapa per lo que perdé un preciós temps.

DESENA ETAPA: 17 Juliol.

Rès notable, excepte la conducta den Petit-Breton, actualment tercer en la classificació general, que malgrat anar com a líder, no obstant poc avans d'arribar a Grenoble i malgrat tots els seus esforços se vegé passat per en Faber, Garrigou i Thys, que's lluiran a una bona competència.

Arribà primer en F. Faber sobre Peugeot en 13 h. 8 m. 37 s. lo que representa una velocitat de 25 kms. 350 m. a l'hora.

Sis és en compte lo accidentat del terreny, no deixa de ser una bona marca, la del gegant de Colombes i per en Garrigou que perdé per mitja roda.

Arribà tercer en Thys, en 13 h. 21 m. 37 s.

Quart: Petit-Breton, en 13 h. 30 m. 23 s.

Dels isolats se classificà primer en Bertarelli en 14 h. 26 m. 30 s.

2. Dhulst 14 h. 38 m. 17 s.

3. Deloffe, 14 h. 38 m. 17 s.

ONZENA ETAPA: 19 Juliol.

El trajecte Grenoble-Ginebra que componia aquesta etapa, fou sens dubte el més difícil pels corredors, car s'ha de traspasar bona part dels Alps.

Dit això, es comprendrà la sensació que causà la nova del triomf del Campió belga, el formidable Buysse, que cobrí els 325 kms. en 12 h. 1 m. 42 s. correu a la fantàstica velocitat de 27 kms. 82 m. a l'hora.

En Petit-Breton, l'únic corredor que queda de l'equip Automoto, se classificà segon amb 12 h. 4 m. 32 s.

Arribà tercer en Thys, en 12 h. 4 m. 33 s.

En Faber que s'hauria pogut classificar segon o tercer arribà en 20 lloc a causa de una seriosa caiguda soferta 9 kms. abans d'arribar a Ginebra.

En els isolats, es classificà novament primer, l'italià Bertarelli en 13 h. 8 m.

DOTZENA ETAPA: 21 Juliol.

Encara que'l trajecte de Ginebra a Belfort, es també accidentat, no es aquesta etapa de bon tros tant dura com la precedent.

Sense que hagués succeït cap incident d'importància, els corredors arribaren a Belfort, anant en Buysse al davant, havent cobert els 335 kms. en 12 h. 32 m. 22 s. lo que representa una marxa de 27 kms. 187 m. a l'hora.

Petit-Breton que feu una cursa precisa se classificà segon, amb 12 h. 32 m. 22 s.

3. Lambot, en 12 h. 32' 24"

4. Thys, en 12 h. 32' 24"

TRETZENA ETAPA: 23 Juliol.

La pluja i el fang molèstia continuament als valents corredors.

Sense cap incident d'importància acabà amb el triomf de F. Faber que cobrí els 325 kms. en 11 h. 29 m. 23 s. lo que representa una velocitat de 28 kms. 296 a l'hora.

Un segon més tard, arribà en Petit-Breton.

Tercer fou en Spiessens en 11 h. 33 m. 39 s.

4. Garrigou en 11 h. 44 m. 1 s.

5. Thys, en 11 h. 44 m. 16 s.

El primer dels isolats fou en Petit-Jean en 12 h. 24 m.

Segon fou en Bertarelli en 12 h. 51 m. 39 s.

CATORZENA ETAPA: 25 Juliol.

Un sensible incident ocorregué en el trajecte Longwy-Dunkerque.

En Petit-Breton que continuament anava guanyant terreny i que sens dubte s'hauria classificat en segon lloc, a la meitat de l'etapa, fou víctima d'un estipit accident.

Poc avans d'arribar a Valenciennes (258 kms) topà amb una fita, no havent pogut continuar la cursa, acusa d'una ferida que's produí al genoll i quedarí en llàstima estal la màquina.

En Thys el favorit perdé molt temps, a causa d'haver-se'l trencat la forquilla poc després de Lille.

Guanyà l'invencible Buysse per una llargada a en Garrigou, havent estat 14 h. 21 m. 55 s. per complir 393 kms. lo que representa un promig de 27 kms. 646 m. a l'hora.

En Faber que sofrí un reventament de pneumo poc avans d'arribar a la meta, se classificà tercer amb 14 h. 26 m. 9 s.

Segueix en Dhulst en 14 h. 26 m. 2 s.

QUINZENA I DARRERA ETAPA: 27 Juliol.

A dos quarts d'equatre se donà la sortida a Dunkerque dels 25 corredors que restaven dels 200 sortits de París.

Durant tot el trajecte anaren continuament en pelotó fins a l'arribar a Versailles, ont en Buysse logrà desfer-se'n sostenint fins a París el primer lloc.

Cobrí els 340 kms. en 12 h. 1 m. 37 s. corrent per lo tant a una velocitat de 28 kms. 21 m. a l'hora.

Arribà segon en Engel a 1 m. 20 s. de diferencia.

3. F. Faber 12 h. 5 m. 42 s.

4. Garrigou 12 h. 5 m. 46 s.

5. Thys, 12 h. 5 m. 46 s.

Tots ells foren ovacionadíssims.

LA CLASSIFICACIÓ GENERAL

1. THYS, sobre Peugeot-Wolber, 197 hores, 54 m.

2. GARRIGOU, sobre Id. Id., 198 h. 2 m. 37 s.

3. BUYSSE, sobre Id. Id., 201 h. 24 m. 55 s.

4. Lambot, sobre Griffon-Continental, 202 h. 6 m. 45 s.

5. Faber, sobre Peugeot-Wolber, 204 hores, 20 m. 4 s.

6. Spiessens, sobre J.-B. Louvet-Continental, 205 h. 51 m. 52 s.

7. Christophe, sobre Peugeot-Wolber, 212 h. 25 s.

8. Bertarelli (isolat), 214 h. 15 m. 38 s.

9. Vandaele, sobre J.-B. Louvet-Continental, 214 h. 33 m. 53 s.

10. E. Engel, sobre Peugeot-Wolber, 214 h. 46 m. 34 s.

11. Trousselier, 216 h. 5 m. 30 s.

12. Deloffe (isolat), 216 h. 18 m. 47 s.

13. Canepari, 217 h. 5 m. 13 s.

14. Deman, 217 h. 21 m. 2 s.

15. D'Huist (isolat), 218 h. 4 m. 12 s.

16. Petitjean (isolat), 219 h. 54 m. 27 s.

17. Hostein, 223 h. 35 m. 5 s.

18. Leliart (isolat), 224 h. 12 m. 25 s.

19. J. Alavoine, 225 h. 37 m. 47 s.

20. Contesini (isolat), 228 h. 31 m. 34 s.

21. Colasat (isolat), 229 h. 40 m. 50 s.

22. De Smet (isolat), 252 h. 38 m. 7 s.

23. Dumont (isolat), 282 h. 27 m. 55 s.

24. Celdionio, 274 h. 18 m. 37 s.

25. H. Alavoine (isolat), 247 h. 58 m. 52 s.

EL "PALMARES,"

1903 1. M. GARIN, 2. L. Pothier, 3. Angereau.

1904 1. CORNET, 2. Dorignacq. 3. Jousselet.

1905 1. L. TROUSSELIER, 2. Autouanier, 3. Dorignacq.

1906 1. R. POTTIER, 2. Passerieu, 3. L. Trousselier.

1907 1. PETIT-BRETON, 2. Garrigou, 3. E. Georget.

1908 1. PETIT-BRETON, 2. F. Faber, 3. Passerieu.

1909 1. F. FABER, 2. Garrigou, 3. J. Alavoine.

1910 1. LAPIZE, 2. Faber, 3. Garrigou.

1911 1. GARRIGOU, 2. Duboc, 3. Georget.

1912 1. DEFRAÏE, 2. Cristophe, 3. Garrigou.

1913 1. F. THYS, 2. Garrigou, 3. Buysse.

CATEGORIA D'ISOLATS

1909. — 1. Ernest Paul,

1910. — 1. Cruchon.

1911. — 1. Deman.

1912. — 1. Deloffe.

1913. — 1. Bertarelli.

LO QUE HAN GUANYAT

Heusauqí les quantitats guanyades pels deu primers corredors de la classificació general:

Thys, 6,521 francs.

Garrigou, 3,745 francs.

Buysse, 4,450 francs.

Lambotte, 1,841 francs.

Faber, 2,104 francs.

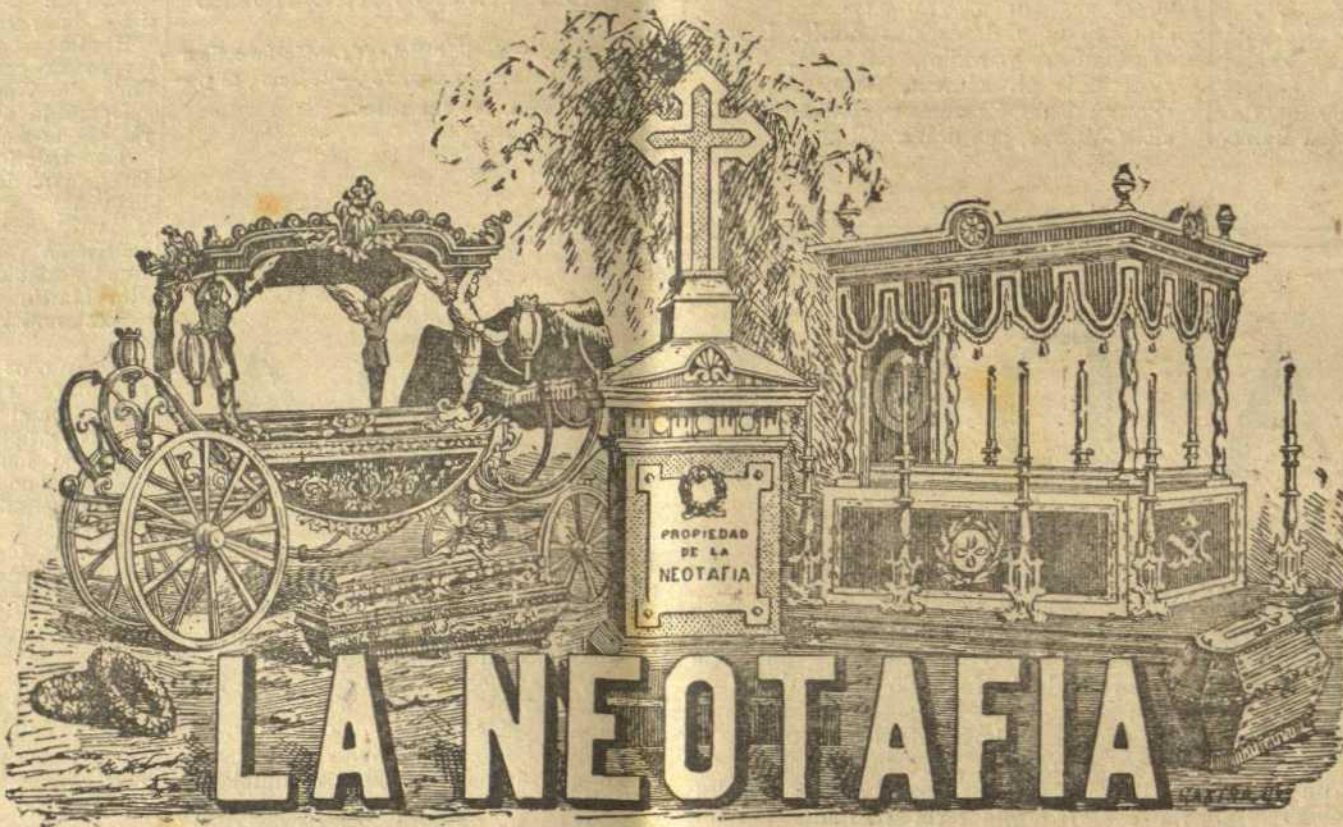
Spiessens, 650 francs.

Christophe, 370 francs.

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Societat Anònima

40 Sucursals amb teléfon
a Barcelona i pobles
agregats

Enterros des de el més
sumptuos al més modest;
d'aquets des de 25 ptes.

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfon 397

Tallers, fàbrica i cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691

Estufa de desinfecció, portàtil a domicili, única a Barcelona

Per als idiomes l'Escola BERLITZ equival a la residencia a l'Estranger. -- Pelai, 58. Teléfon 3,303
Joves, aprofitar aquestes vacances per a aprendre un idioma nou

Els vòmits, coragra, ardors,
inapetencies pesadesa, bilis y
dolers de l'estómac, cintura y
esquena, etcètera, desapareixen al se-
güent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les **dispepsies,**
gastralgies y catarros gástrics,
com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a
falsificades les caixes que no portin la firma dels únics
concessionaris per Espanya, J. Uriach y C. - Barcelona

Fàbrica de màquines parlants
i tots els seus accessoris
Marca registrada **A. M.**
Nou perfeccionament. Discs de totes classes. Grans
rebaixes en els discs Odeon, de 11 ptes. a 8'10;
Jumbos, a 7'20. Grans descomptes als revenedors.
Enviem de frano el Catàleg il·lustrat
No confondre aquesta MARCA amb altres
Despatx: 7, VIDRE, 7 (entre Escladellers i Plaça Reial)

DOLOR

reumàtic, inflamatori o nír-
viós. Se cura amb el tant acreditat

Duval

que amb tan fells èxit ven la **Farma-
cia Martínez**, carrer Robador,
(cantonada a de San Rafel). Envia a
provincies.

Braguer-Faixa "**SECURITAS**"
(Marca registrada)
es el més eficaç, el més còmode i el més
higiènic
Villarreal, 1, primer, primera
(Cantonada Ronda Sant Antoni.)

Propietat a Moncada
Per a vendre o arrendar. Dirigir-se a Martí, Plaça Bonaventura, número 3, primer, Barcelona

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES
ECONOMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & C., ENGINYERS
Plaça Antoni López, número 15, principal. — Teléfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefónica: "**URALITA**" - Barcelona

Sidral Teixidó

(NOM PATENTAT)

és el millor refrescant

(Voleu apagar la sed? Voleu menjar a gust? Voleu digerir bé? Preneu Sidral.
Es refrescant i aperitiu.
Per sa puresa i efectes, supera totes las magnedes estrangeres.
Indispensable als estíjians, viatjans, excursionistes i caçadors.
Pots de 20 pesos, pessetes, 510
De venda en les principals drogueries i queviures i Tupinambas.
Dipòsit: Laboratori TEIXIDÓ, Viladomat, 48, i Manso, 64

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors
desde 1/3 per 100 anual, en lle-
tres, propietaris industrials i comerciants
pesde 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usde fruita, parts
indivises, i sobre geaus, pianos
carruatges i tota garantia que convingui. Ram-
bla de Santa Mònica, 4, entressol.

Agencia Mundial LA RESERVA

Consultori privat dedicat especialment a assumptes, informacions, i encàrrecs se-
cretos-particulars, vigilància privada per experts **DETECTIVES** d'ambdós sexes.
Ciclerons, Caraments, Pesquises, Investigacions.

SECCIO JURIDICA - ADMINISTRATIVA - COMERCIAL

Encarregat del cobrament de crèdits, informes comercials, repartiment de mostres,
impressos, circulars. Escripcions de sobres. Gestió de compra-venta de finques i esta-
blements. Recomanació de habitacions, cases de disposes i particulars. Comissions i
representacions.

Agents en les principals ciutats

Oficines: 57 - Fernando - 57, entressol. — Barcelona

Obsequi d'EL POBLE CATALÀ als seus llegidors

Cupó de llibres

Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'o-
bres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant
lots de llibres mitjançant cupons.

El primer lot que oferim als nostres llegidors està format per les
obres següents:
LA LLETRA VERMELLA, novel·la americana, de Nathaniel Haw-
thorne, traducció catalana de A. Rovira y Virgili.
LA REPRESENTACIO PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI
UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.
LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.
DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.

Aquestes obres valen en les llibreries, en suma, **5'20 pessetes**
Presentant aquest cupó a l'Administració d'El Poble Català, s'entrega
ran per **1'50 ptes.**

Esqueles mortuories

SE REBEN

A l'Administració A l'impremta
des a les deu des a les tres
de la nit de la matí

PREUS Y TANYA, SEGONS CATALES

ENOFOSFORINA SERRA

Tónico - Reconstituent - Remineralitzant

Torna la robustesa, l'alegría, la vi-
talitat i totes les forces perdudes,
ja sigui per un excés de treball men-
tal o bé per altres causes.
A. Serra, Pelai, 9